

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 425

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 18 mai 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
474. — Ordin al ministrului transporturilor privind modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 213/2013 pentru publicarea acceptării Liniilor directoare și specificațiilor revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, precum și a Liniilor directoare și specificațiilor din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011.....	2–3
3.622. — Ordin al ministrului educației naționale privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial	4–28
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 6 din 19 martie 2018 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	29–32

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 213/2013 pentru publicarea acceptării Liniilor directoare și specificațiilor revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, precum și a Liniilor directoare și specificațiilor din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011

Având în vedere Referatul Direcției transport naval nr. 4.413/186 din 31.01.2018 prin care se solicită modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 213/2013 pentru publicarea acceptării Liniilor directoare și specificațiilor revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, precum și a Liniilor directoare și specificațiilor din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011,

ținând seama de prevederile Rezoluției MEPC.285(70) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 28 octombrie 2016 care amendează Liniile directoare și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, care au fost implementate prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 213/2013, regulii 14 din anexa I la Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, astfel cum a fost modificată prin Protocolul din 1978 referitor la aceasta (MARPOL 73/78), la care România a aderat prin Legea nr. 6/1993, a art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 2 pct. 20 și art. 4 alin. (1) pct. 45 și 70 din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului transporturilor nr. 213/2013 pentru publicarea acceptării Liniilor directoare și specificațiilor revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, precum și a Liniilor directoare și specificațiilor din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 și 375 bis din 25 iunie 2013, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Titlul ordinului se modifică și va avea următorul cuprins:**

„ORDIN

pentru publicarea acceptării Liniilor directoare și specificațiilor revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului

marin din 18 iulie 2003 și a amendamentelor la acestea, precum și a Liniilor directoare și specificațiilor din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011”.

2. **Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) Se publică Liniile directoare și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.107(49) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 18 iulie 2003, prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Se publică notele de orientare pentru implementarea armonizată a Liniilor directoare și specificațiilor revizuite menționate la alin. (1), aprobate de către Comitetul pentru protecția mediului marin la cea de-a cincizeci și opta sesiune a sa și difuzate prin circulara MEPC.1/Circ.643 din 12 noiembrie 2008, prevăzută în anexa nr. 2.

(3) Se publică amendamentele la Liniile directoare și specificațiile revizuite menționate la alin. (1), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția

MEPC.285(70) a Comitetului pentru protecția mediului marin din 28 octombrie 2016, prevăzută în anexa nr. 3.”

3. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Se publică Liniile directe și specificațiile din 2011 pentru dispozitive suplimentare destinate modernizării echipamentului de filtrare a hidrocarburilor realizat în conformitate cu Rezoluția MEPC.60(33), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.205(62) a

Comitetului pentru protecția mediului marin din 15 iulie 2011, prevăzută în anexa nr. 4.”

4. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Art. 4. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentul ordin.”

5. După anexa nr. 2 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 3, având cuprinsul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

6. Anexa nr. 3 se renumerează și devine anexa nr. 4.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor,

Lucian Șova

București, 17 aprilie 2018.

Nr. 474.

ANEXĂ

(Anexa nr. 3 la Ordinul nr. 213/2013)

REZOLUȚIA MEPC.285(70)
(adoptată la 28 octombrie 2016)

Amendamente la liniile directe și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor [Rezoluția MEPC.107(49)]

Comitetul pentru protecția mediului marin,

Amintind articolul 38(a) al Convenției privind crearea Organizației Maritime Internaționale referitor la funcțiile Comitetului pentru Protecția Mediului Marin (Comitetul) conferite acestuia prin convențiile internaționale pentru prevenirea și controlul poluării marine de către nave,

Notând Rezoluția MEPC.107(49) prin care a adoptat, în cadrul celei de-a patruzeci și noua sesiune a sa, Liniile directe și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor,

Luând în considerare, la cea de-a șaptezecua sesiune a sa, amendamentele propuse la Liniile directe și specificațiile revizuite menționate mai sus, referitoare la specificațiile privind alarmele la 15 ppm pentru apa de santină,

1 Adoptă amendamentele la Liniile directe și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor, al căror text este prevăzut în anexa la prezenta rezoluție;

2 Recomandă guvernelor să aplice amendamentele anexate la verificarea preciziei alarmelor la 15 ppm pentru apa de santină.

ANEXA

la Rezoluția MEPC.285(70)

Amendamente la liniile directe și specificațiile revizuite privind echipamentul de prevenire a poluării destinat apei de santină din compartimentul de mașini al navelor

1 În paragrafele 1.2.1, 1.2.2.1, 2.1 și 3.1, referirile la „regula 16” se înlocuiesc cu „regula 14”.

2 În paragrafele 2.2 și 3.3 și apendicele 2, referirile la „regula 16(5)” se înlocuiesc cu „regula 14.7”.

3 Secțiunea 4.2.11 se înlocuiește cu următoarea:

„4.2.11 Valabilitatea certificatelor de calibrare ar trebui să fie verificată la inspecțiile anuale/intermediare/de reînnoire a certificatului IOPP. Precizia alarmei la 15 ppm pentru apa de santină trebuie să fie verificată prin calibrarea și încercarea echipamentului realizate de către un producător sau de persoane autorizate de către producător și ar trebui să se facă la intervale de cel mult cinci ani de la punerea în funcțiune sau în termenul specificat în instrucțiunile producătorului, oricare dintre aceștia este mai scurt. Unitatea poate fi, de asemenea, înlocuită cu o alarmă la 15 ppm pentru apa de santină, calibrată. Certificatul de calibrare a alarmei la 15 ppm pentru apa de santină, care indică data ultimei calibrări, ar trebui să fie păstrat la bord, în scopul inspecției.”

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN**privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial**

În baza Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul special, prevăzută în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă Lista planurilor-cadru pentru învățământul special, prevăzută în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar, prevăzut în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, severe, profunde și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională), prevăzut în anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, prevăzut în anexa nr. 5, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 6, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, prevăzut în anexa nr. 7, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 8, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 9. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe sau asociate, prevăzut în anexa nr. 9, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 10. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 10, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 11. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională), prevăzut în anexa nr. 11, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 12. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate, prevăzut în anexa nr. 12, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 13. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive, prevăzut în anexa nr. 13, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 14. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale, prevăzut în anexa nr. 14, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 15. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii, prevăzut în anexa nr. 15, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 16. — Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din cadrul centrelor de detenție, centrelor educative și penitenciarelor, prevăzut în anexa nr. 16, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 17. — Planurile-cadru pentru învățământul special aprobate prin prezentul ordin se aplică în sistemul de învățământ începând cu anul școlar 2018—2019.

Art. 18. — Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă, Direcția generală educație timpurie învățământ primar și gimnazial, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 19. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Valentin Popa

NOTĂ DE FUNDAMENTARE a planurilor-cadru pentru învățământul special

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precizează că „statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare” (art. 1).

Învățământul special, parte a sistemului național de învățământ, utilizează documente și instrumente specifice (planuri de învățământ, programe școlare, programe de intervenție psihopedagogică, manuale) adaptate tipului de dizabilitate și nivelului de severitate al acesteia.

Dizabilitatea cuprinde limitări semnificative atât ale funcționării cognitive, cât și ale comportamentului adaptativ exprimat prin abilitățile conceptuale, sociale și practice.

Nivelul de severitate se stabilește în funcție de abilitatea funcțională, nu pe baza coeficientului intelectual sau a funcționării adaptative în comparație cu normele aceluiasi grup de vârstă, și este necesar să fie evaluat în 3 domenii (DSM-5, 2013):

1. deficite conceptuale: limbaj, citit, scris, matematică, raționament, cunoștințe și memorie, planificare, gândire abstractă, confirmate atât prin intermediul evaluării clinice, cât și prin testarea standardizată a inteligenței;

2. deficite sociale: deprinderi de comunicare interpersonală, prietenie, judecată socială, empatie;

3. deficite practice: îngrijire personală, organizarea activităților școlare și de muncă, managementul banilor, responsabilitățile locului de muncă.

Nivelul de severitate pentru fiecare domeniu se bazează pe nivelul de suport cerut: ușor, moderat, sever și profund.

Conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, „dizabilitatea este rezultatul sau efectul unor relații complexe dintre starea de sănătate a individului, factorii personali și factorii externi care reprezintă circumstanțele de viață ale acestui individ. Datorită acestei relații, impactul diverselor medii asupra aceluiasi individ, cu o stare de sănătate dată, poate fi extrem de diferit”. Din această perspectivă toți copiii și elevii trebuie să aibă acces la un curriculum care să faciliteze dezvoltarea cognitivă, socioemoțională și a comportamentelor adaptative.

Planurile-cadru reprezintă o componentă a curriculumului național. Planurile-cadru pentru învățământul special primar și gimnazial au fost elaborate în acord cu prevederile specifice de politici educaționale stabilite la nivel național și internațional, care promovează accesul la educație și egalitatea de șanse.

Aceste planuri-cadru se aplică, după caz, în:

— unitățile de învățământ special;

— grupele/clasele speciale integrate în învățământul de masă.

Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul special cuprind:

— *trunchiul comun (TC)* — reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii cuprinși într-un anumit program de educație, la nivelul fiecărei discipline de studiu. Acest număr de ore asigură egalitatea șanselor la educație;

— *curriculumul la decizia școlii (CDS)* — reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ, curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizează, în mod descentralizat, de către fiecare unitate de învățământ și se decide în fiecare an școlar, pentru anul școlar următor. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori de la nivelul comunității și valorifică oportunități și nevoi specifice;

— terapiile educaționale și activitățile specifice tipurilor de dizabilitate și nivelelor de severitate ale acestora, grupate în două arii curriculare:

• terapii specifice și de compensare;

• terapie educațională complexă și integrată.

Reperul fundamental de construcție a planurilor-cadru pentru învățământul special primar și gimnazial a constat în stabilirea unui nivel optim de funcționare cognitivă, socioemoțională și a comportamentelor adaptative, în raport cu potențialul psihoindividual și cu nivelul de severitate al dizabilității.

Planurile-cadru pentru învățământul special sunt un răspuns la nevoile educaționale ale copiilor/elevilor și tinerilor cu dizabilități, facilitându-le acestora dezvoltarea biopsihosocială, în vederea unei cât mai bune integrări sociale și a unei inserții socioprofesionale viabile, care să le asigure o viață autonomă și demnă.

În concluzie, aceste planuri se bazează pe fundamentul teoretic potrivit căruia profilul de competențe al elevilor cu dizabilități este unic, oferind un cadru de referință pentru atingerea scopurilor educaționale și de reabilitare. Profilul de competențe și graficul dezvoltării comportamentelor adaptative (conceptuale, sociale și practice) reprezintă fundamentul planurilor educaționale și de intervenție personalizată și a programelor de sprijin și de recuperare corectiv-compensatorie.

L I S T A
planurilor-cadru pentru învățământ special

Nr. crt.	Denumirea planului-cadru	
1.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar	Anexa nr. 3 la ordin
2.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, grave, severe, și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)	Anexa nr. 4 la ordin
3.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate	Anexa nr. 5 la ordin
4.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 6 la ordin
5.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate	Anexa nr. 7 la ordin
6.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 8 la ordin
7.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate	Anexa nr. 9 la ordin
8.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 10 la ordin
9.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)	Anexa nr. 11 la ordin
10.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate	Anexa nr. 12 la ordin
11.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive	Anexa nr. 13 la ordin
12.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale	Anexa nr. 14 la ordin
13.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii	Anexa nr. 15 la ordin
14.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din cadrul centrelor de detenție, centrelor educative și penitenciarelor	Anexa nr. 16 la ordin

**PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special preșcolar**

Domenii/Categoriile de activități de învățare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/săptămână		
I. Domeniul limbaj și comunicare	6-7	6-7	7-8
Activități de comunicare și interacțiune în diferite contexte			
Activități de dezvoltare a limbajului oral			
II. Domeniul cognitiv-experiențial	5-6	6-7	7-8
Activități de cunoaștere			
Activități de explorare a mediului			
Activități de rezolvare de probleme situaționale			
III. Domeniul socioemoțional	6-7	6-7	5-6
Activități ludice			
Activități de autonomie personală și socială			
Activități de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	6-7	5-6	5-6
Activități de dezvoltare a motricității grosiere și fine			
Activități de dezvoltare senzoriomotorie			
Activități de expresie grafică și plastică			
Număr total de ore copil/număr total de ore normă educatoare sau profesor învățământ preșcolar	25	25	25
V. Terapii specifice și de compensare	18-19	18-19	18-19
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1
Terapii și programe de intervenție**	15	15	15

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ preșcolar, pentru dizabilități intelectuale, dizabilități senzoriale (de auz și de văz), dizabilități severe, grave, asociate și dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate.

În organizarea și desfășurarea activităților de la nivelul fiecărui domeniu se va ține cont de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului.

Activitățile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru învățământul preșcolar (un post pe grupă — program normal; 2 posturi/grupă — program prelungit).

Activitățile de terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

* Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute — maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului.

La grupele cu dizabilități asociate, la recomandarea Comisiei interne de evaluare continuă, se vor norma 4 ore/săptămână/grupă, cu încadrarea în nr. total de ore pe aria curriculară.

** Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute — maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltare individuală și de specificul grupului:

1. dizabilități intelectuale ușoare sau moderate: stimulare multisenzorială, educație perceptiv-motrică, terapia tulburărilor de limbaj și comunicare, dezvoltarea limbajului, stimulare cognitivă etc.;

2. dizabilități intelectuale severe, grave și asociate: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.;

3. dizabilități auditive: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, structurarea și dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, tehnici de modelare comportamentală etc.;

4. dizabilități vizuale: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.;

5. dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, terapia tulburărilor de limbaj, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, structurarea și dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi
cu dizabilități intelectuale moderate, grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)

Domenii/Categorii de activități de învățare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/săptămână		
I. Domeniul limbaj și comunicare	8-10	8-10	8-10
Stimularea și dezvoltarea comunicării			
Basm			
II. Domeniul cognitiv experiențial	6-8	6-8	6-8
Cunoașterea mediului			
Activități matematice			
Expresie grafică și plastică			
Expresie muzicală			
III. Domeniul socioemoțional	6-8	6-8	6-8
Joc liber			
Joc în aer liber			
Autonomie personală			
Autonomie socială			
Activități de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	3-4	3-4	3-4
Educație psihomotrică			
Abilitare manuală			
Număr total de ore copil/număr total de ore normă educatoare sau profesor învățământ preșcolar	25	25	25
V. Terapii specifice și de compensare	18-20	18-20	18-20
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Euritmie**	0-1	0-1	0-1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1
Terapii și programe de intervenție***	15	15	15

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ preșcolar în alternativa educațională pedagogie curativă, cu program normal, prelungit sau săptămânal.

În organizarea și desfășurarea activităților de la nivelul fiecărui domeniu se va ține cont de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului, durata unei activități fiind de 15—30 de minute.

Activitățile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru învățământul preșcolar (un post/grupă — program normal; 2 posturi/grupă — program prelungit), respectând rutinele și specificul alternativei educaționale.

Activitățile de terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

* Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute — maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului. La recomandarea Comisiei interne de evaluare continuă se vor norma 4 ore/săptămână/grupă, cu încadrarea în numărul total de ore pe aria curriculară.

** Activitățile de euritmie se vor realiza individual de către profesorul de euritmie.

***Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute — maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului:

— terapia tulburărilor de limbaj;

— educație perceptiv-vizuală, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare;

— educație perceptiv-auditivă, labiolectură, tehnica vorbirii — audiologie educațională, kirofonetică;

— terapii artistice: euritmie curativă, pictură, muzică, dinamica formelor prin desen, artă dramatică.

PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limbă și comunicare	4-6	4-7	4-7	4-8	4-8
Abilități de comunicare	4-5	2-3	1-2	1-2	1-2
Citire — scriere — comunicare	-	2-3	3-4	3-4	3-4
Limbă modernă 1*	-	-	-	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-5	4-6
Matematică și explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematică	-	-	-	-	3-4
Științele naturii	-	-	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1
Educație civică	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități practice	2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3
Educație fizică și activități sportive	-	1	1	1	1
Joc și mișcare	2	1	1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personală — Consiliere	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	16	16	17	17	19
Curriculum la decizia școlii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Număr minim de ore pe săptămână	17	17	18	18	20
Număr maxim de ore pe săptămână	19	19	20	20	22
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12
Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Limba modernă 1 se studiază doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

*** Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

**** Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în săli de aproximativ 15—45 de minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale

Aria curriculară/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limbă și comunicare	5-8	5-10	5-10	6-12	6-12
Abilități de comunicare în limba română	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire — scriere — comunicare în limba română	-	1-2	1-2	2-3	2-3
Abilități de comunicare în limba maternă	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire — scriere — comunicare în limba maternă	-	2-3	2-3	2-3	2-3
Limba modernă 1*	-	-	-	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-6	4-6
Matematică și explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematică	-	-	-	-	3-4
Științele naturii	-	-	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1
Educație civică	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1
Muzică și mișcare	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități practice	2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educație fizică, sport și sănătate	3-4	3-4	3-4	2-4	2-4
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personală — Consiliere	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	18	18	19	20	22
Curriculum la decizia școlii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Număr minim de ore pe săptămână	19	19	20	21	23
Număr maxim de ore pe săptămână	21	21	22	23	25
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12
Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Limba modernă 1 se aplică doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

*** Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

**** Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15—45 minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	6-8	6-8	5-7	5-7
Limba și literatura română	5-6	5-6	4-5	4-5
Limba modernă 1*	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematică	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizică	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	4-5	4-5	4-5	4-5
Educație socială	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educație plastică	2	2	2	2
Educație muzicală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică și sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informațiilor și comunicațiilor	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	22	22	22	22
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	23	23	23	23
Număr maxim de ore pe săptămână	24	24	24	24
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii și programe de intervenție***	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	2

* Limba modernă 1 se aplică doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

*** Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

**** Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15—45 minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	7-10	7-10	7-10	7-10
Limba și literatura română	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba și literatura maternă	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba modernă*	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematică	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizică	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	4-5	5-6	5-6	4-5
Educație socială	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Istoria și tradițiile minorităților	-	1	1	-
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educație plastică	2	2	2	2
Educație muzicală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică și sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informațiilor și comunicațiilor	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	23	24	25	24
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	24	25	26	25
Număr maxim de ore pe săptămână	25	26	27	26
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii și programe de intervenție	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	2

* Limba modernă 1 se studiază doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

*** Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

**** Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog. Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15—45 de minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

**PLAN - CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate**

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Abilități de comunicare și limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educație senzorială și psihomotrică	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitate manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de profesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	18	18	19	21	22	22
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim ore pe săptămână	16	17	17	17	17	19	19	20	22	23	23
Număr maxim ore pe săptămână	17	18	18	18	18	20	20	21	23	24	24

**PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale**

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	5-8	5-8	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9
Abilități de comunicare și limbaj în limba română	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Abilități de comunicare și limbaj în limba maternă	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educație senzorială și psihomotrică	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de profesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	17	17	17	17	20	20	21	23	24	24
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim ore pe săptămână	18	19	19	19	19	21	21	22	24	25	25
Număr maxim ore pe săptămână	19	20	20	20	20	22	22	23	25	26	26

Aria curriculară/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	15	16	16	17	17	18	19	21	22	23	23
Curriculumul la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	16	17	17	18	18	19	20	22	23	24	24
Număr maxim de ore pe săptămână	17	18	18	19	19	20	21	23	24	25	25
VIII. Terapie educațională complexă și integrată *	număr de ore stabilit de profesorul educador pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice și de compensare **	21-23	18-21	18-21	12-15	12-15	9-12	9-12	9-12	9-12	6-9	6-9
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kinetoterapie, elemente de gimnastică Bothmer, fricționări ritmice	4	3-4	3-4	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	2
Terapii și programe de intervenție	15-17	13-15	13-15	8-10	8-10	6-8	6-8	6-8	6-8	6-8	4-6
1.a.** Terapia tulburărilor de limbaj											
1.b.** Educație perceptiv-vizuală, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare	14-15	12-13	12-13	7-8	7-8	6-7	6-7	6-7	6-7	4-5	4-5
1.c.** Educație perceptiv-auditivă, labiolectură, tehnica vorbirii — audiologie educațională, kirofonetică											
2. Terapii artistice: euritmie curativă, pictură, muzică, dinamica formelor prin desen, artă dramatică	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități intelectuale severe, grave, asociate în alternativa educațională Pedagogie curativă.

În alternativa educațională de Pedagogie curativă este luat mereu în considerare faptul că un cadru didactic va reuși în predare disciplinele de învățământ, astfel încât copilul/elevul să nu considere lumea ca fiind scindată în diverse domenii ale cunoașterii, ci să o resimtă ca pe un context unitar, întreg, ordonat.

1. Predarea disciplinelor de bază se face modular, în etape de 2—4 săptămâni, organizate într-un curs de bază de 90 de minute, plasat la începutul activității zilnice. Disciplinele cuprinse în ariile curriculare: Arte, Tehnologii, Educație fizică, sport și sănătate sunt realizate după cursul de bază, nefiind predate modulare.

2. Activitățile de predare-învățare din ariile curriculare I—VII se constituie în catedre de educație specială pe clase, nu pe discipline de învățământ, fiind realizate de profesorul de psihopedagogie specială. Astfel, o catedră de educație specială cuprinde disciplinele prevăzute la clasa respectivă, fără a depăși norma didactică stabilită conform legislației în vigoare. Aceste catedre pot fi ocupate conform legislației în vigoare.

3. Cadrele didactice care predau la clasele din alternativa educațională Pedagogie curativă necesită obligatoriu aviz de funcționare eliberat de Federația de Pedagogie Curativă din România, care atestă parcurgerea modului de formare în specificul alternativei.

4. Efectivele de elevi din grupe/clase, precum și normarea posturilor se fac în conformitate cu legislația în vigoare.

5. Disciplinele opționale se stabilesc de către conducerea Centrului de Pedagogie Curativă cu personalitate juridică sau de către Comisia de profesori avizați de Federația de Pedagogie Curativă — în cazul claselor/grupelor de pedagogie curativă integrate în alte unități de învățământ, la recomandarea profesorului diriginte, în funcție de tipul, de gradul și de asocierea deficiențelor elevilor, luând în considerare și opțiunile părinților acestora.

6. Disciplina Tehnologiei informatice asistive și de acces presupune desfășurarea de activități care vizează utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilității informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptiv și expresive.
7. Elevii care nu pot desfășura activitatea specifică unei ore de educație fizică și activități sportive vor desfășura, în timpul alocat acesteia, activități de kinetoterapie.
8. Activitățile de euritmie se desfășoară de către profesorul de euritmie, cu întreaga grupă de elevi sau individual.
9. Disciplinele marcate cu ** din cadrul ariei curriculare Terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog (care este absolvent al unei instituții de învățământ superior, cu specializarea: psihopedagogie specială, pedagogie, psihologie sau pedagogie socială, în conformitate cu legislația în vigoare).
10. Activitățile de compensare se concretizează prin programe de intervenție diferențiate și individualizate, specifice particularităților fiecărui elev.
11. Activitățile din cadrul ariilor curriculare I—VII se realizează, de regulă, dimineața, iar activitățile din cadrul ariilor curriculare VIII și IX se realizează, de regulă, după-amiaza.
12. Comisia internă de evaluare continuă poate hotărî ca unii elevi să desfășoare anumite activități specifice de recuperare și compensare, în funcție de gradul și de tipul deficienței.
13. Repartizarea elevilor, precum și numărul de ore de terapii alocate fiecărui elev se realizează în funcție de particularitățile de dezvoltare ale acestora. Comisia internă de evaluare continuă realizează o evaluare complexă (fizică, psihologică, intelectuală și socială), urmând ca profesorul psihopedagog să își organizeze activitățile și modalitățile de realizare a acestora. Activitățile de terapie se desfășoară în cabinete special amenajate, individual sau cu un grup de 2—3 elevi.
14. Activitățile de Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnostică, se realizează individual, cu fiecare elev care participă la procesul de reabilitare și de compensare prin programe de intervenție personalizată realizate după specificul alternativei de pedagogie curativă (tehnicile terapeutice umaniste, existențiale, de psihoterapie pozitivă).
15. La clasele în care dizabilitățile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiențe locomotorii se vor norma câte 4 ore de Kinetoterapie pe clasă, cu încadrarea în numărul total de ore pe aria curriculară.
16. Activitățile din aria curriculară Terapie educațională complexă și integrată, marcată cu *, se normează astfel: un post de învățător-educator sau de profesor-educator cu norma de 20 de ore pentru fiecare clasă. Activitățile propuse sunt realizate de către învățătorul-educator sau de către profesorul-educator cu toți elevii din clasă, în completarea programului de predare-învățare-evaluare.
17. Centrul de Pedagogie Curativă poate decide ca unele activități ale profesorului de psihopedagogie specială să se desfășoare în parteneriat cu profesorul psihopedagog de la clasă (în cadrul ariilor curriculare Om și societate, Arte, Tehnologii, Educație fizică, sport și sănătate), cu condiția respectării programului zilnic de reabilitare, compensare, integrare a elevului.

Curriculumul propus oferă posibilitatea cadrului didactic să respecte ritmurile elevilor cu dizabilități intelectuale severe, profunde și/sau asociate și să aleagă activitățile accesibile în funcție de potențialul acestora. Astfel, unele competențe specifice nu se pot realiza la anumite nivele de dezvoltare propuse în curriculum, dând posibilitatea de a fi reluate la un alt nivel sau la o altă disciplină.

Nivelele de dezvoltare propuse sunt constituite pe baza ciclurilor curriculare, care grupează mai mulți ani de studiu, uneori chiar cicluri școlare diferite, care au în comun realizarea unor finalități educaționale corelate cu dezvoltarea elevilor. Ele se suprapun pe structura sistemului de învățământ, având ca finalitate focalizarea obiectivului major al fiecărei etape școlare, determinând reglări ale sistemului prin modificări curriculare ale procesului. Astfel:

  - Nivelul IV de dezvoltare cuprinde clasa pregătitoare și clasele I și II, vizând nivelul de introducere, inițiere și familiarizare cu sistemul educațional formal. Este importantă această perioadă pentru că elevul este învățat să se joace, să citească, să scrie, să vorbească, să se ocupe de propria ținută, să se comporte, să relaționeze cu ceilalți și să se integreze în mediul din care face parte.
  - Nivelul V de dezvoltare cuprinde clasele III—VI, vizând nivelul de formare și învățare.
  - Nivelul VI de dezvoltare cuprinde clasele VII—X, vizând nivelul de finalizare, consolidare a învățării, declanșarea elementelor de pregătire vocațională și a deprinderilor pentru viața independentă.

Prezentele precizări sunt parte integrantă a planului-cadru de învățământ, sunt valabile pentru clasele din învățământul special care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale severe, profunde și/sau asociate în alternativa educațională Pedagogie curativă.

**PLAN - CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate**

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	4-7	4-7	4-7	4-7	4-7	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9
Abilități de comunicare și limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	5-6	5-6	5-6	6-7	6-7	6-7
Limbaj mimico-gestual/Limbaj Braille	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-5	3-5	4-6	4-6	4-6	4-5	4-5	4-5
Educație senzorială și psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	0-1	-	-	-
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	2	2	2	2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	0-1	0-1	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educație socială	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	19	19	20	23	24	24
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	16	17	17	17	17	20	20	21	24	25	25
Număr maxim de ore pe săptămână	17	18	18	18	18	21	21	22	25	26	26

VIII. Terapie educațională complexă și integrată**	număr de ore stabilit de profesorul educador pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/ de grup) ***	13	13	13	13	12	12	11	11	11	10	10
Terapii și programe de intervenție ****	10	10	10	9	9	8	8	8	8	7	7
Kinetoterapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate.

* Disciplina Tehnologiile informatice asistive și de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilizării informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptivă și expresive.

** Terapie educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educador/clasă și cuprinde activități de: *Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie*. Aceste activități, realizate de profesorul-educador, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

*** Orelor de la **Terapiile specifice și de compensare** sunt alocate pe clasă/pe săptămână și se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

Activitățile din cadrul *Terapiilor specifice și de compensare* se desfășoară în ședințe de aproximativ 15—45 de minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului.

**** Activitățile din categoria *Terapii și programe de intervenție* se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului. Pot fi: stimularea multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, terapia tulburărilor de limbaj, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, structurarea și dezvoltarea limbajului, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

**PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii**

Aria curriculară/Disciplină/Terapii		P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
I. Limbă și comunicare		Se respectă prevederile planurilor-cadru specifice fiecărui ciclu de învățământ, primar și									
II. Matematică și științele naturii		gimnazial, utilizate în învățământul de masă*.									
III. Om și societate											
IV. Educație fizică, sport și sănătate											
V. Arte											
VI. Tehnologii											
VII. Consiliere și orientare											
VIII. Terapie educațională complexă și integrată**		număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia									
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)***		16	15	15	15	16	14	13	13	14	
Terapii și programe de intervenție**** (stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, stimularea cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.)		10	10	10	10	10	8	8	8	8	
Kinetoterapie		4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză		2	1	1	1	2	2	1	1	2	

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități locomotorii.

* Pentru disciplinele din artele curriculare I—VII se respectă prevederile planurilor-cadru specifice fiecărui ciclu de învățământ, primar și gimnazial, utilizate în învățământul de masă.

** Terapie educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sorjina și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

*** Orelor de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată, de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15—45 de minute, individual sau cu grupuri de 2—3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

**** Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului: stimularea multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, stimularea cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.

**PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din centrele de detenție, centrele educative și penitenciare**

Aria curriculară/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare*	4-6	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Limba și literatura română	4-5	3	3	3	3	2	2	2	2
Limba modernă 1		1	1	1	1	1	1	1	1
Limba modernă 2						1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Matematică	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Fizică						1	1	1	1
Chimie									
Științele naturii/Biologie		1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate**	3-4	3-4	3-4	3-4	4-5	5-7	5-7	5-7	5-7
Educație civică/Educație socială	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Istorie					1	1	1	1	1
Geografie						1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Educație fizică și sport	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Arte	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Educație muzicală						1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6
Abilități practice/Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Activități de profesionalizare	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatică și TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	18	18	18	19	21	21	21	21
Curriculum la decizia școlii	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2	1-4	1-5	1-6	1-7
Număr minim de ore pe săptămână	19	19	19	19	20	22	22	22	22
Număr maxim de ore pe săptămână	20	20	20	20	21	25	26	27	28

Aria curriculară/disciplina		P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
VIII. Terapie educațională complexă și integrată		Număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia									
IX. Terapii specifice și de compensare		4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Terapii și programe de intervenție		3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză		1	1	1	1	1	1	1	1	1	

NOTĂ:

1. La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina Limba și literatura română se intitulează Comunicare în limba română. La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a se studiază integrat disciplina Matematică și explorarea mediului.
2. Rolul activităților de profesionalizare este acela de a dezvolta abilități menite să faciliteze elevilor inserția socioprofesională. Aceste activități se desfășoară în ateliere protejate sau în parteneriat cu operatori economici și sunt realizate de personal didactic specializat, în funcție de nevoile actuale de pe piața muncii.
3. Activitățile de Terapie educațională complexă și integrată sunt realizate de către învățătorul/institutorul/profesorul-educator/profesorul de educație specială, cu toți elevii din clasă, în completarea programului de predare-învățare-evaluare, la propunerea consiliului pentru curriculum/CIEC al școlii, în funcție de nevoile specifice individuale și de grup, și pot cuprinde următoarele categorii de activități: activități de stimulare cognitivă; activități recreative; activități de dezvoltare a autonomiei personale și sociale; activități de terapie ocupațională desfășurate în parteneriat cu serviciul educație și asistență psihosocială subordonat Administrației Naționale a Penitenciarelor. Activitățile desfășurate în parteneriat vor fi aprobate de către conducerea instituției, la propunerea dirigintelui clasei sau la propunerea comisiei pentru curriculum.
4. Activitățile de Terapii specifice și de compensare sunt predate de profesori psihopedagogi absolvenți de psihologie, psihopedagogie, psihopedagogie specială, pedagogie etc., conform centralizatorului pentru învățământ special, și cuprind ore de Psihoterapie/Terapie ocupațională și orientare profesională/Terapie afectiv-afectivă și comportamentală. Aceste activități se desfășoară pe grupe de 2—3 elevi în cabinete specializate.

* Pentru învățământul în limbile minorităților naționale, disciplina Limba și literatura maternă are alocat un număr de ore egal cu cele pentru disciplina Limba și literatura română.

** În învățământul gimnazial (clasa a VI-a și clasa a VII-a) cu predare în limbile minorităților naționale, disciplina Istoria și tradițiile minorităților naționale are alocată o oră.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 6

din 19 martie 2018

Dosar nr. 3.235/1/2017

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Rodica Dorin	— pentru președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— președintele delegat al Secției penale
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Denisa Angelica Stănișor	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Eugenia Ion	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Eugenia Marin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Paulina Lucia Brehar	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Săndel Lucian Macavei	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este constituit conform art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 27¹ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Diana Berlic.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov referitor la următoarea problemă de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 36 alin. (1), raportat la art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu privire la modul de calcul al taxei judiciare de timbru în cazul plângerii formulate împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.”

Magistratul-asistent prezintă referatul privind obiectul recursului în interesul legii, arătând că la dosar au fost depuse raportul comun întocmit de judecătorii-raportori și punctul de vedere formulat de Ministerul Public; se arată, de asemenea, că prezentul dosar vizează, pe lângă sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava, prima înregistrată la registratura instanței supreme, și sesizarea privind recursul în interesul legii referitor la aceeași problemă de drept, formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, care a fost atașată primei sesizări, acestea urmând a fi soluționate împreună.

Președintele completului de judecată, arătând că prin raportul întocmit asupra sesizării se propun două variante de soluție: respingerea, ca inadmisibil, a recursului în interesul legii, în principal, și o soluție pe fondul problemei de drept ce face obiectul sesizării, în subsidiar, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general.

Doamna procuror arată că, în opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, recursul în interesul legii analizat în cauză a rămas fără obiect, întrucât problema de drept ce face obiectul sesizării a fost soluționată pe cale legislativă, dispozițiile legale supuse interpretării fiind modificate prin art. IV pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice¹; pe cale de consecință, reprezentantul procurorului general pune concluzii de respingere a recursului în interesul legii, ca inadmisibil.

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1022 din 22 decembrie 2017.

Președintele completului de judecată declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

1. Recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov vizează interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 36 alin. (1), raportat la art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (*Legea nr. 101/2016*), în sensul stabilirii modului de calcul al taxei judiciare de timbru în cazul plângerii formulate împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

2. *Legea nr. 101/2016*:

„Art. 36. — (1) Plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul de taxează cu 50% din valoarea taxelor de timbru prevăzute la art. 56 alin. (1) și/sau (2), după caz.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care procedura de atribuire este organizată pe loturi, taxele de timbru se raportează la valoarea estimată a fiecărui lot contestat.

(3) Sunt scutite de taxa judiciară de timbru prevăzută la alin. (1) plângerile formulate de autoritățile contractante.

(4) Prevederile art. 56 alin. (4) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(...)

Art. 56. — (1) Cererile introduse la instanțele judecătorești potrivit prevederilor prezentului capitol se taxează după cum urmează:

a) până la 450.000 lei inclusiv — 2% din valoarea estimată a contractului;

b) între 450.001 lei și 4.500.000 lei inclusiv — 9.000 lei + 0,2% din ceea ce depășește 450.001 lei;

c) între 4.500.001 lei și 45.000.000 lei inclusiv — 18.000 lei + 0,02% din ceea ce depășește 4.500.001 lei;

d) între 45.000.001 lei și 450.000.000 lei inclusiv — 27.000 lei + 0,002% din ceea ce depășește 45.000.001 lei;

e) între 450.000.001 lei și 4.500.000.000 lei inclusiv — 36.000 lei + 0,0002% din ceea ce depășește 450.000.001 lei;

f) peste 4.500.000.001 lei — 45.000 lei + 0,00002% din ceea ce depășește 4.500.000.001 lei.

(2) Cererile neevaluabile în bani formulate potrivit prezentei legi și cele care nu fac obiectul alin. (1) se taxează cu 450 lei.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care procedura de atribuire este organizată pe loturi, taxele se raportează la valoarea estimată a fiecărui lot contestat.

(4) Persoana care a formulat cerere potrivit prevederilor prezentului articol poate beneficia, la cerere, de facilități sub formă de reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru datorate, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.”

III. Examen jurisprudențial

3. Prin recursul în interesul legii se arată că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la problema de drept supusă dezlegării, existând două orientări, după cum urmează:

A. Unele instanțe au considerat că plângerile împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (C.N.S.C.) se timbrează cu taxă judiciară de timbru în cuantum de 225 lei, conform art. 36 alin. (1), coroborat cu art. 56 alin. (2) din Legea nr. 101/2016.

4. În sprijinul acestei orientări s-a susținut că plângerile împotriva deciziilor C.N.S.C. sunt neevaluabile în bani, având în vedere cele statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în Decizia nr. 2 din 19 ianuarie 2015².

5. S-a arătat că, potrivit acestei decizii, în contestația adresată C.N.S.C. sunt vizate proceduri de atribuire a contractului de achiziție publică, care au caracter administrativ și dau naștere unor raporturi juridice specifice, în cadrul cărora contestatorul invocă încălcarea drepturilor și intereselor sale legitime, decurgând din conduita autorității contractante; în cadrul procedurilor de atribuire, între contestator și autoritatea contractantă nu sunt stabilite raporturi contractuale, de natură a genera cereri în baza și în executarea contractului, care să atragă obligația de plată a taxei de timbru la valoare. Raționamentul instanței supreme, enunțat în decizia susmenționată, este aplicabil, pentru identitate de rațiune, și plângerilor împotriva deciziilor C.N.S.C. guvernate de dispozițiile procedurale prevăzute de Legea nr. 101/2016.

6. Această opinie este îmbrățișată de curțile de apel Târgu Mureș, Constanța, Pitești, Bacău, Timișoara, Ploiești (parțial, dosarele nr. 903/42/2016, nr. 896/42/2016, nr. 466/42/2017), București, Galați, Craiova, Cluj și Oradea.

B. Alte instanțe au apreciat că plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de C.N.S.C. se taxează cu 50% din valoarea taxelor de timbru prevăzute la art. 56 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, raportat la valoarea estimată a contractului.

7. S-a argumentat în sprijinul acestei orientări că, spre deosebire de dispozițiile legale (în prezent abrogate) a căror interpretare a fost lămurită prin Decizia în interesul legii nr. 2 din 19 ianuarie 2015, actuala reglementare în materie prevede expres și posibilitatea timbrării plângerilor în procente variabile, în funcție de valoarea estimată a contractului.

8. Astfel, din interpretarea corelată a dispozițiilor art. 36 alin. (1) și art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 rezultă că, în situația cererilor formulate în cursul procedurii de atribuire, până la încheierea contractului, taxele de timbru se calculează conform algoritmului prevăzut la art. 56 alin. (1), în funcție de valoarea estimată a contractului sau a valorii estimate a fiecărui lot contestat, numai pe această cale fiind acordată eficiență principiului de interpretare potrivit căruia o normă se interpretează în sensul în care produce efecte, iar nu în sensul neaplicării ei.

9. Deși formularea art. 56 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 nu este la adăpost de critică, se constată că, dacă s-ar admite caracterul neevaluabil al unor astfel de cereri, prevederile art. 36 alin. (2) și art. 56 alin. (3) din aceeași lege ar deveni inaplicabile, deși conținutul lor este clar în sensul calculării taxei de timbru a valorii estimate doar a loturilor contestate.

10. Tot astfel, dacă s-ar admite încadrarea lor în categoria cererilor care nu fac obiectul dispozițiilor art. 56 alin. (1), ci al dispozițiilor alin. (2) al aceluiași articol din legea în discuție, alături de cererile neevaluabile în bani, ar deveni inaplicabile prevederile art. 36 alin. (1) din lege, care arată clar că taxele se calculează potrivit art. 56 alin. (1) și (2), după caz.

11. Este adevărat, în același timp, că soluția adoptată prin Decizia în interesul legii nr. 2 din 19 ianuarie 2015 este argumentată și pe o analiză sui generis a caracterului evaluabil sau neevaluabil în bani al plângerii formulate, la instanța judecătorească, împotriva deciziei pronunțate de C.N.S.C., concluzionându-se că „în această etapă a procedurii de achiziție publică, premergătoare încheierii și executării contractului de achiziție publică, ne aflăm în ipoteza (...) referitoare la cereri neevaluabile în bani”.

12. La această concluzie s-a ajuns însă și prin prisma dispozițiilor legale interpretate, în prezent abrogate, conform cărora, pentru ca taxa să se calculeze la valoare, era necesară premisa existenței unui contract deja încheiat și aflat în derulare; în prezent, dispoziția legală care stabilește algoritmul de calcul la valoare are în vedere valoarea estimată a contractului.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 13 februarie 2015.

13. Or despre valoarea „estimată” putem vorbi până la finalizarea procedurii de atribuire și încheierea contractului, tocmai această fază, prealabilă, anterioară încheierii contractului, făcând obiectul controlului de legalitate și temeinicie pe calea plângerii. După acest moment, al încheierii contractului, Legea nr. 101/2016 trimite la valoarea „stabilită” a contractului (de exemplu, la constituirea cauțiunii aferente cererii de suspendare a procedurii de atribuire și/sau executării contractului se are în vedere, potrivit art. 33 din lege, „valoarea estimată a contractului” sau „valoarea stabilită a contractului”).

14. Deosebit de aceste argumente este de acceptat că o calificare, din punctul de vedere al legii care reglementează taxa judiciară de timbru, iar dispoziția analizată este o lege specială în acest sens, în acțiuni neevaluabile și evaluabile în bani are la bază rațiuni fiscale și nu are nimic comun cu natura patrimonială sau nepatrimonială a dreptului dedus judecării.

15. Astfel, așa cum legea generală în materia taxei judiciare de timbru, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013*), acceptă pentru acțiuni cu caracter patrimonial taxe fixe (de exemplu, cererile de valoare redusă ori cererile formulate pe cale de ordonanță președințială, evaluabile în bani), cu același argument trebuie acceptat că o plângere împotriva deciziei C.N.S.C., care tinde la ocrotirea unui drept cu caracter nepatrimonial (anularea actului autorității contractante, obligarea acesteia la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, până la faza de încheiere a unui contract), poate fi taxată, conform legii speciale, cu o taxă variabilă, legiuitorul optând să se raporteze la valoarea estimată a contractului.

16. Așadar, chiar dacă natura dreptului care fundamentează acțiunea, particularizând-o și transferându-i din caracterele sale, este eminamente nepatrimonială, legiuitorul are opțiunea de a califica și astfel de acțiuni, din punct de vedere fiscal, ca evaluabile în bani și, drept consecință, să prevadă taxarea ca atare.

17. Această din urmă orientare este însușită de curțile de apel Suceava, Brașov și Ploiești (parțial, dosarele nr. 921/42/2016 și nr. 445/42/2017).

IV. Opinia autorului sesizării

18. Autorii sesizării nu au formulat un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezbaterii, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava limitându-se la a menționa că aceasta a făcut obiectul discuțiilor cu ocazia întâlnirilor profesionale ale judecătorilor specializați în materia achizițiilor publice, din cadrul respectivei instanțe, care și-au exprimat opinia că singura excepție de la stabilirea taxei judiciare de timbru, în funcție de valoarea estimată a contractului, o constituie plângerea împotriva deciziei C.N.S.C. prin care s-a suspendat procedura de atribuire (art. 22 din Legea nr. 101/2016), când, pe lângă o taxă de timbru fixă (225 lei), la introducerea plângerii, petentul a preconstituit deja o cauțiune (în fața C.N.S.C.), calculată prin raportare la valoarea estimată a contractului.

V. Punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

19. Prin Adresa nr. 3.009/C/5.181/III-5/2017 din 22 februarie 2018, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și-a exprimat punctul de vedere, potrivit căruia recursul în interesul legii supus analizei în cauză a rămas fără obiect, întrucât problema de drept ce face obiectul sesizării a fost soluționată pe cale legislativă.

20. Astfel, se arată în punctul de vedere formulat de Ministerul Public, dispozițiile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 au fost modificate prin art. IV pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017*), prevăzând că: „Plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliu se taxează cu 50% din valoarea taxei de timbru prevăzute la art. 56 alin. (2)”, iar, potrivit acestor din urmă

dispoziții legale [art. 56 alin. (2) din Legea nr. 101/2016], „Cererile neevaluabile în bani formulate potrivit prezentei legi și cele care nu fac obiectul alin. (1) se taxează cu 450 lei”.

21. Au rămas nemodificate dispozițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, potrivit cărora „Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care procedura de atribuire este organizată pe loturi, taxele de timbru se raportează la valoarea estimată a fiecărui lot contestat”.

VI. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 2 din 19 ianuarie 2015, a admis recursul, stabilind că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 285¹ raportat la art. 287¹⁷ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor se taxează cu 50% din suma prevăzută la art. 287¹⁷ alin. (2).”

VII. Raportul asupra recursului în interesul legii

23. Raportul analizează sesizarea formulată, apreciind că nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

24. Înainte de a proceda la analiza în fond a problemei de drept care formează obiectul sesizării se impune a fi verificată îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii.

25. Potrivit dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, „Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

26. De asemenea, art. 515 din același cod prevede că „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

27. Aceste texte de lege stabilesc mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate ale recursului în interesul legii.

28. Analiza implică așadar verificarea îndeplinirii cumulative a condițiilor formale sau de fond prevăzute de textele de lege citate, după cum urmează:

— sub aspectul titularului dreptului de a formula recursul în interesul legii, art. 514 din Codul de procedură civilă indică limitativ subiecții care au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel și Avocatul Poporului; cum sesizarea analizată a fost formulată de colegiile de conducere ale curților de apel Suceava și Brașov, care se regăsesc printre titularii dreptului de sesizare prevăzută de norma legală, această primă condiție este îndeplinită;

— cerința de ordin formal, care presupune dovada că problemele de drept care formează obiectul sesizării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii de sesizare, se constată, de asemenea, a fi îndeplinită, având în vedere jurisprudența anexată sesizării, ilustrată prin hotărâri judecătorești definitive, din care rezultă că practica neunitară se identifică la nivelul mai multor curți de apel din țară;

— o ultimă cerință ce se impune a fi verificată se referă la obiectul recursului în interesul legii, în sensul că acesta trebuie să se circumscrie dispozițiilor art. 515 din Codul de procedură civilă, respectiv să privească probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești.

29. Această din urmă condiție trebuie analizată și din perspectiva scopului reglementării recursului în interesul legii, care, conform art. 514 din Codul de procedură civilă, este reprezentat de asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii.

30. Premisa declanșării mecanismului de unificare a practicii unitare, reprezentat de recursul în interesul legii, sub acest aspect, constă în existența unei practici judiciare neunitare la momentul sesizării, de o consistență considerabilă, cu tendințe de perpetuare și acutizare pe viitor, în lipsa intervenției instanței supreme prin acest mijloc procedural.

31. Este neîndoielnic că, la momentul sesizării, exista o practică judiciară neunitară, legată de aplicarea dispozițiilor art. 36 alin. (1), raportat la art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016, unele instanțe considerând că plângerile împotriva deciziilor Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor sunt cereri evaluabile în bani, determinând, calculând și impunând petenților o taxă judiciară de timbru în cuantum de 50% din taxa determinată prin aplicarea criteriilor prevăzute la art. 56 alin. (1) din legea respectivă, la valoarea estimată a contractului de achiziție publică, iar alte instanțe au considerat că aceste plângeri sunt cereri neevaluabile în bani care sunt taxabile cu suma fixă de 225 lei [50% din taxa prevăzută la art. 56 alin. (2) din Legea nr. 101/2016].

32. Aceste dispoziții legale, care au generat jurisprudența contradictorie a instanțelor judecătorești, au fost modificate însă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017.

33. Astfel, potrivit dispozițiilor art. IV pct. 11 din acest act normativ, art. 36 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 se modifică și va avea următorul cuprins:

37. Așadar, constatându-se că cerința legală referitoare la existența unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești nu mai subzistă, sesizarea devenind inadmisibilă, în temeiul art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov cu privire la următoarea problemă de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 36 alin. (1), raportat la art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu privire la modul de calcul al taxei judiciare de timbru în cazul plângerii formulate împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi, 19 martie 2018.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

